

Sygn. akt *XIII GC 1795/18*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 24 września 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi#Śródmieścia w Łodzi, XIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym

Przewodniczący: Sędzia SR Dariusz Rogala

Protokolant:sekr. sąd. Magdalena Adamkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2018 roku w (...) na rozprawie

sprawy

z powództwa R. B.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

1) zasądza na rzecz R. B. od Towarzystwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1.936,57 (jednego tysiąca dziewięciuset trzydziestu sześciu i ⁵⁷/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 22 sierpnia 2017 roku oraz kwotę 1.014 (jednego tysiąca czternastu) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2) oddala powództwo w pozostałej części.

Sygn. akt *XIII GC 1795/18*

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 11 VI 2018 R. B. zażądał zasądzenia od pozwanej kwoty 1.936,57 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 29 VII 2017 oraz zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych (pозew, k. 4 i n.).

W odpowiedzi na pozew Towarzystwo (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych (odpowieź na pozew, k. 23 i n.).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny

27 III 2017 doszło do uszkodzenia pojazdu B. (...) A. K. wskutek wjechania w ubytek w jezdni. Poszkodowany najął od powodowa pojazd zastępczy – S. (...) za dobową stawkę 190,65 zł brutto na okres 36 dni (od 5 VI 2017 do 11 VII 2017); z tego tytułu powód wystawił na poszkodowanego fakturę na kwotę 6.863,40 zł brutto. Poszkodowany przelał na rzecz powoda dochodzoną w sprawie wierzytelność. Pozwana, która odpowiada za sprawcę szkody – (...) Miasta Ł. na mocy umowy ubezpieczenia OC, wypłaciła odszkodowanie w kwocie 3.643,43 zł, uznając 31 dni i stawkę 117,53 zł za dobę (okoliczności bezsporne).

Poszkodowany nie miał możliwości zastąpienia uszkodzonego pojazdu innym, a pojazdy był mu potrzebny np. do dojazdów do pracy (oświadczenie, k. 11).

Uszkodzony pojazd został oddany do naprawy 5 VI 2017. 6 VI 2017 i 23 VI 2017 zgłaszane były do pozwanej potrzeby dodatkowych oględzin (pозwana początkowo nie akceptowała wymiany amortyzatora prawego), a pozwana

dodatkowe kalkulacje dostarczała – odpowiednio – 19 VI 2017 i 30 VI 2017. Warsztat części zamówił 19 VI 2017, a nadeszły one 7 VII 2017. 11 VII 2017 zakończyła się naprawa. W ramach czasu naprawy ujęto 2 dni obejmujące kontrolę ponaprawczą (jest to kontrola mechaniczna wszystkich podzespołów) i czynności zdawczo-odbiorcze (arkusz naprawy, k. 18; zeznania świadka A. O., rozprawa z 10 IX 2018; kartka z kalendarza, k. 41; e-maile, k. 4; kartka z kalendarza, k. 41; e-maile, k. 42 i n.).

W tej części uzasadnienia można dodatkowo wskazać, że na rozprawie z 10 IX 2018 pełnomocnik pozwanej wskazał, że cały ust. 3 petitum odpowiedzi na pozew dotyczy innej spawy (pamiętać jednocześnie należy, że dowód z akt jest niedopuszczalny i pozwana, jeśli wniosek taki miałby być skuteczny, musiałaby wskazać konkretne dokumenty) i z tego względu nie wnosił również o przeprowadzenie dowodu z odsłuchu nagrania zgłoszenia szkody (00:04:32).

W konsekwencji jedyny wniosek dowodowy zgłoszony skutecznie w odpowiedzi na pozew był to wniosek z ust. 5 petitum odpowiedzi na pozew, w którym pozwana przyłączyła się do wniosku powoda z pkt 7 lit. a petitum pozwu (k. 23v). W ust. 7 lit. a petitum pozwu powód żądał przeprowadzenia dowodu z zeznań A. K. na okoliczności stwierdzenia konieczności i celowości najmu samochodu zastępczego, a także warunków korzystania z pojazdu zastępczego. Okoliczności te w części zostały ustalone zgodnie z tezą tego wniosku (konieczność i celowość korzystania z samochodu zastępczego) – wynikały one już z oświadczenia poszkodowanego, a w pozostałej części nie miały znaczenia w sprawie (tu warunku korzystania z pojazdu zastępczego). Wniosek ten podlegał więc pominięciu zgodnie z art. 217 § 3 KPC, stąd postanowienie o jego oddaleniu wydane na rozprawie z 10 IX 2018. W szczególności, skoro pozwana przyłączyła się do tego wniosku, należy wskazać, że wniosek ten nie był zgłoszony celem wykazania, że np. poszkodowany dysponował innym pojazdem, a więc że najem nie był celowy.

W zakresie dowodu z zeznań świadka A. K. pełnomocnik pozwanej na rozprawie z 10 IX 2018 pokusił się o twierdzenie, że wniosek ten został zgłoszony na okoliczność naruszenia przez poszkodowanego obowiązku współpracy z dłużnikiem (można się pozwanej zapytać, czy na tę okoliczność został zgłoszony przez stronę powodową, skoro pozwana przyłączyła się do wniosku powoda w odpowiedzi na pozew, nie rozszerzając tezy dowodowej); nie rozwelekając się nad tezą pełnomocnika pozwanej, że okoliczność ta mieści się w ramach tezy wniosku dowodowego strony powodowej z ust. 7 lit. a petitum pozwu (która była już przywołana), sąd lapidarnie pragnie wskazać, że nie, nie była ona ujęta w ramach tezy dowodowej pozwu. Jeśli jednak strona pozwana w ten sposób sformułowała tezę dowodową na rozprawie z 10 IX 2018, to sąd oddalił wniosek po przesłuchaniu świadka A. K. na okoliczność braku współpracy z dłużnikiem przy minimalizacji szkody, jako spóźniony (rozprawa z 10 IX 2018 – 00:55:30). Wniosek z taką tezą dowodową został zgłoszony dopiero na rozprawie z 10 IX 2018, mimo że pozwana miała możliwość i powinność zgłoszenia wniosku z taką tezą dowodową wcześniej (w szczególności w odpowiedzi na pozew). Uwzględnienie tego wniosku w takim kształcie musiałoby skutkować odroczeniem rozprawy i tym samym zwłoką w rozpoznaniu sprawy, albowiem – jak już wskazano – wniosek o przesłuchanie tego świadka na okoliczności z pozwu i odpowiedzi na pozew został oddalony wcześniej, a nadto sprawa dojrzała już do rozstrzygnięcia. Wreszcie fakt, że pozwana od początku była reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika procesowego, przemawiał przeciw uwzględnieniu jej spóźnionego wniosku dowodowego (art. 217 § 2 KPC).

Wreszcie oddaleniu (mocą postanowienia z rozprawy z 10 IX 2018 – 01:07:16) podlegały wnioski dowodowe powoda z opinii biegłego sądowego, albowiem twierdzenia powoda – podmiotu zgłaszającego te wnioski dowodowe, zostały udowodnione innymi środkami dowodowymi (art. 217 § 3 KPC). Na marginesie można wskazać, że pozwana nie zgłaszała wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje

Powództwo jako usprawiedliwione co do zasady, podlegało uwzględnieniu w części.

W niniejszej sprawie legitymacja procesowa nie była kwestionowana, tym samym pozwana pozbawiła się prawa podnoszenia zarzutu w tym zakresie w dalszym toku procesu (vide per analogiam wyrok SN z 19 I 2005, I CK 410/04).

Legitymacja procesowa bierna wynikała z art. 822 KC; odpowiedzialność pozwanej wynikała także z art. 415 KC. Jednocześnie należy wskazać, że pozwana nie kwestionowała zasady swojej odpowiedzialności, a wręcz podnosiła, iż wypłaciła bezsporną część odszkodowania. Przy czym obecnie nie może budzić wątpliwości, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia OC za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje także wydatki poszkodowanego na najem pojazdu zastępczego (vide uchwała SN {7} z 17 XI 2011, III CZP 5/11).

Z kolei w zakresie legitymacji czynnej należy wskazać, że poszkodowany przelał dochodzą w sprawie wierzytelność na rzecz powoda (por. art. 509 § 1 i 2 KC).

W niniejszej sprawie pozwana zarzuciła, że stawka najmu wynosząca 155 zł netto za dobę była rażąco zawyżona, a nadto czas naprawy był rażąco wydłużony i nieuzasadniony.

Okres najmu i jego uzasadnienie naprawą pojazdu wynika nie tylko z dokumentów załączonych do pozwu (w szczególności Arkusza naprawy...), ale również z zeznań świadka A. O., a także innych dokumentów (e-maili których wydruki zostały złożone na rozprawie z 10 IX 2018). W takiej sytuacji to pozwana, wskazując, że okres najmu pojazdu zastępczego winien być krótszy niż faktyczny, winna tę okoliczność udowodnić – winna udowodnić, że krótszy czas najmu, w szczególności przyjęte przez nią 31 dni, wyczerpywał doznaną szkodę (vide wyrok SO w Łodzi z 18 I 2016, XIII Ga 706/15). Żadnego dowodu w tym zakresie pozwana nie zaofiarowała (w szczególności dowodu z opinii biegłego sądowego), a więc cały okres 36 dni faktycznego najmu należało uznać za uzasadniony.

Jeśli zaś chodzi o stawkę dobową czynszu najmu, to na wstępie należy zaznaczyć, że pozwana w odpowiedzi na pozew nie zarzucała, aby oferowała poszkodowanemu najem pojazdu zastępczego (na rozprawie z 10 IX 2018 pełnomocnik pozwanej oświadczył, że wniosek z ust. 4 petitum odpowiedzi na pozew został złożony przez pomyłkę), a żądanie obniżenia stawki najmu za którą odpowiada, pozwana wywodziła z tego, że stawka 117,53 zł to przeciętna stawka na rynku. Passus uzasadnienia odpowiedzi na pozew zawierający odwołanie się do oferty – jak przyznał pełnomocnik pozwanej – pochodził z innej sprawy (stąd odwołanie się do stawki 350 zł); zaś na rozprawie z 10 IX 2018 pełnomocnik pozwanej nie był w stanie się wypowiedzieć, czy poszkodowanemu została złożona oferta wynajmu pojazdu zastępczego; nie był w stanie wskazać jakiegokolwiek dokumentów w zakresie takiej oferty (00:07:42). Nie jest zaś wystraszające dla poczynienia stosownych ustaleń w sprawie przekonania pełnomocnika pozwanej o takim standardzie strony; swoistym kuriozum z perspektywy konieczności udowodnienia przez pozwaną złożenia takiej oferty jest wskazanie przez pełnomocnika pozwanej, iż fakt braku nagrania nie świadczy, iż taka oferta nie została przekazana – można się z tym zgodzić, ale brak takiego nagrania uniemożliwia poczynienie ustalenia w ramach stanu faktycznego, że taka oferta została przekazana.

Z tych względów sąd przyjął, że odwoływanie się do oferty najmu pojazdu zastępczego w niniejszej sprawie przez pozwaną stanowi tylko i wyłącznie wynik taktyki procesowej zmierzającej do zapewnienia pozwanej pożądanego przez nią wyniku procesu i nie ma nic wspólnego z możliwością skorzystania przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego. Świadczy o tym brak jakiegokolwiek dowodu na przekazanie poszkodowanemu takiej oferty. Wniosek ten o braku oferty petryfikuje okoliczność, że niniejsza szkoda nie była likwidowana z obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, lecz z OC zarządcy drogi (w takim wypadku można przyjąć, że procedury zakładów ubezpieczeń rozwinięte w wypadku likwidowania szkody z ubezpieczenia OC ppm nie obowiązywały w okresie likwidacji przedmiotowej szkody, przy innych ubezpieczeniach OC). Dobitnie o braku oferty złożonej poszkodowanego świadczy również fakt, że pozwana nie była w stanie przedstawić jakiegokolwiek dokumentu adresowanego do poszkodowanego, zawierającego informację o ofercie i stawkach, a tabelaryczne ujęcie stawek zmuszona była przestawić jako część pisma procesowego (k. 38), co ma i ten skutek, że pisma procesowe same w sobie nie stanowią materiału dowodowego.

Zaś obowiązek współdziałania wierzyciela przy wykonaniu zobowiązania nie obejmuje obowiązku podejmowania z własnej inicjatywy wierzyciela kontaktu z dłużnikiem, który pozostaje w zwłoce ze spłatą zaległego świadczenia (vide wyrok SA w Warszawie z 15 III 2013, VI ACa 1337/12). **Jedynie w sytuacji, gdy dłużnik – zakład ubezpieczeń OC sprawcy szkody złoży poszkodowanemu ofertę pomocy w organizacji najmu**

pojazdu zastępczego, to od poszkodowanego można wymagać (w ramach minimalizacji szkody) późniejszego podejmowania kontaktu z dłużnikiem, czy jego asystorem; gdy takiej oferty brak, nie można czynić poszkodowanemu zarzutu z braku kontaktu z dłużnikiem.

Wracając do zarzutu pozwanej, jakoby stawka 117,53 zł mieściła się w zakresie przeciętnych stawek na rynku, należy przypomnieć, że brak jest podstaw do ograniczania prawa poszkodowanego do wynajmujących oferujących średnie stawki rynkowe. Poszkodowany ma prawo wynająć samochód zastępczy tam, gdzie jest to dla niego najdogodniejsze, pod warunkiem, że koszt tego najmu nie będzie rażąco odbiegał od stawek rynkowych stosowanych przez podmioty konkurencyjne (wyrok SO w Łodzi z 22 XI 2016, XIII Ga 563/16). Przy czym w sytuacji, gdy pozwana kwestionowała wysokość dochodzonego odszkodowania twierdząc, że stawka zastosowana przez powoda jest stawką rażąco wygórowaną, winna tę okoliczność udowodnić (vide wyrok SO w Łodzi z 24 XI 2016, XIII Ga 507/16); szczególnie że stawkę tę strona powodowa wykazała nie tylko fakturą, ale również umową najmu. Wniosków dowodowych w tym zakresie pozwana jednak nie zgłasza; nie udowodniła, aby stawka umówiona między powodem a poszkodowanym wykraczała poza stawki rynkowe.

Niezależnie od tego można wskazać, że w dzisiejszych czasach i dostępności ofert wypożyczalni samochodów, już do notorii powszechnej należy, że stawka dobowa czynszu 155 zł netto dla pojazdu klasy C nie wykracza poza rynkowe stawki.

Przy czym powód dochodzi odszkodowania netto. Skoro umówiona stawka brutto wynosiła 190,65 zł, to stawka netto wynosi 155 zł.

Rekapitułując – 36 dni najmu po stawce 155 zł netto daje odszkodowanie w kwocie 5.580 zł. Skoro pozwana wypłaciła bezsporną część odszkodowania w wysokości 3.643,43 zł, roszczenie główne powoda-cesjonariusza o zasądzenie kwoty 1.936,57 zł (5.580 – 3.643,43) było zasadne w całości.

Już powyższe zważenie, z uwagi na akcesoryjność materialną roszczenia o odsetki względem roszczenia głównego (por. art. 481 § 1 KC) przesądzało, że usprawiedliwione co do zasady było także żądanie odsetek od roszczenia głównego (accessorium sequitur principale).

W niniejszej sprawie powód dochodził odsetek od 29 VII 2017, tj. po wydaniu decyzji przez pozwaną. Nie mniej jednak należy wskazać, że faktura za najem została wystawiona 20 VII 2017. Nawet przyjmując, że zgłoszenie szkody nastąpiło następnego dnia – 21 VII 2017, to 30-dniowy termin z art. 817 § 1 KC upływał – zgodnie z art. 115 KC – 21 VIII 2017. Odsetki należały się więc od dnia następnego, tj. 22 VIII 2017, a żądanie w pozostałej części było niezasadne.

Wreszcie zasadnie powód dochodził odsetek w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (art. 481 § 2 zd. I KC).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie przywołanych przepisów – sąd zasądził na rzecz powoda od pozwanej kwotę 1.936,57 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 22 VIII 2017 (pkt 1 sentencji wyroku), oddalając powództwo w pozostałej części (pkt 2 sentencji wyroku).

O kosztach procesu sąd – na podstawie art. 98 § 1 KPC – orzekł z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Znajduje to uzasadnienie w fakcie, że, w zakresie roszczenia głównego (a tylko ono, nie zaś roszczenie o odsetki od roszczenia głównego, wpływa na wartość przedmiotu sporu {por. art. 19 § 1 KPC i art. 20 KPC}), żądanie powoda, o którego oddalenie wносиła pozwana, zostało w całości uwzględnione. To więc pozwana uległa w sprawie w zakresie wszystkich swoich roszczeń i to ją winny ostatecznie obciążać koszty procesu, w tym koszty strony powodowej.

Na koszty procesu powoda składały się koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu (art. 13 ust. 1 w zw. z art. 21 uKSC) w wysokości 97 zł (k. 7) oraz koszty zastępstwa procesowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 900 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie {Dz.U. 2015 r., poz. 1800, ze zm.}) i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w postępowaniu sądowym (k. 8 i 9).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie art. 109 § 2 KPC w zw. z przywołanymi przepisami – sąd, w pkt. 1 in fine sentencji wyroku, postanowił zasądzić na rzecz powoda od pozwanej sumę powyższych pozycji, tj. kwotę 1.014 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

ZARZĄDZENIE

(...)